

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **B. S.**, zastoupený JUDr. Milenou Novákovou, advokátkou se sídlem třída Míru 146, Český Krumlov, proti žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**, se sídlem Štěpánská 619/28, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2019, čj. 8129317/19/2001-80543-109497, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 9. 2020, čj. 14 Af 59/2019-63,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Finanční úřad pro hlavní město Prahu v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl návrh žalobce na odklad daňové exekuce nařízené exekučním příkazem na srážky ze mzdy nebo z jiných příjmů ze dne 16. 9. 2014, čj. 1969875/14/2514-25200-505812 (dále jen „exekuční příkaz“).

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu u Městského soudu v Praze, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Ohledně námitek směřujících do obsahu exekučního titulu (výkazu nedoplatků) soud uvedl, že předmětem řízení je přezkoumání rozhodnutí o zamítnutí návrhu na odklad daňové exekuce. Nelze tedy přezkoumávat

jednotlivé údaje zapsané ve výkazu nedoplatků, nýbrž je možné zabývat se jen důvody, za kterých lze případně vyhovět návrhu na odklad daňové exekuce. Městský soud se předně vyjádřil ke sdělením žalovaného z 16. 8. 2019 a 30. 8. 2019, která předcházela vydání napadeného rozhodnutí, z nichž dovedl, že správce daně žádné další šetření o skutečnostech rozhodných pro zastavení daňové exekuce neprováděl. Stěžovatel pak návrh na zastavení daňové exekuce sám nepodal. Důvod pro odklad daňové exekuce, spočívající ve skutečnosti rozhodné pro zastavení daňové exekuce, tak nebyl dán. Ostatních důvodů pro odklad daňové exekuce dle § 181 odst. 1 daňového řádu se stěžovatel nedovolával a nejsou v daném případě ani na místě. Soud se zabýval i dalšími námitkami žalobce, jejichž vypořádání ovšem není třeba rekapitulovat, jelikož do nich nemíří kasační námitky.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Namítá, že žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, jelikož neuvědomil stěžovatele o použití úhrady daně na jinou platbu, než na jakou ji stěžovatel určil. Nedošlo proto k prodloužení lhůty pro placení daně z 6 na 15 let. Dále namítá, že žalovaný použil úhrady na promlčené daně a tuto skutečnost žalobci neoznámil, tudíž nemohl uplatnit námitku promlčení práva. Žalovaný se nemůže dovolávat povinnosti stěžovatele k dokládání jednotlivých plateb od roku 2002, jelikož žalovaný je povinen vést evidenci o platbách daní.

[4] Stěžovatel rovněž nesouhlasí se závěrem městského soudu, že v tomto řízení nelze věcně posuzovat správnost výkazu nedoplatků. Důvodem podaného návrhu na odklad daňové exekuce byl totiž zánik práva na výběr daňových nedoplatků. Výkaz nedoplatků byl podkladem pro exekuční příkaz na srážky ze mzdy nebo jiných příjmů a je až do současné doby důvodem exekuce důchodu. Dále tvrdí, že nedoplatky řádně uhradil, avšak žalovaný platby převedl na jiné nedoplatky. Námitka prekluze je přípustná v každé fázi řízení. Je tedy nutné přezkoumat výkaz nedoplatků, jelikož se váže k námitce prekluze.

[5] Stěžovatel podporuje své závěry odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2018, čj. 5 Afs 342/2017-40, ze dne 17. 1. 2020, čj. 5 Afs 295/2019-44, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2019, čj. 8 Af 79/2016-108. Žalovaný až na základě těchto rozhodnutí začal stěžovateli sdělovat informace ke konkrétním platbám a způsobu přiřazování průběžných plateb k jednotlivým nedoplatkům.

[6] Žalovaný ke kasační stížnosti ve vyjádření uvedl, že se žádostmi o informace před vydáním napadeného rozhodnutí zabýval a v reakci na ně vydal sdělení. Proti sdělením stěžovatel nevznesl námitky. Kasační stížností byl napaden odlišný institut od exekučního příkazu, tudíž judikatura, na kterou stěžovatel odkazuje, není přílehlavá. Žalovaný zná platební historii stěžovatele a na žádost mu ji poskytne. Stěžovatel byl oprávněn určit, na jaký druh daně bude jeho platba použita, ale nemohl již určit úhradu jednotlivých povinností na konkrétním druhu daně. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů. Kasační stížnost není důvodná.

[8] Z obsahu správního a soudního spisu zjistil Nejvyšším správním soud tyto skutečnosti rozhodné pro posouzení věci:

[9] Stěžovatel dne 21. 2. 2019 podal návrh na odklad exekuce a žádost o sdělení, jak bylo nakládáno s jeho platbami. Žalovaný na uvedenou žádost o informace ohledně plateb reagoval sděleními z 16. 8. 2019 a 30. 8. 2019 (dále souhrnně „sdělení“). Návrh na odklad daňové exekuce žalovaný zamítl rozhodnutím z 22. 3. 2019. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel námitku, které žalovaný rozhodnutím ze 17. 7. 2019 vyhověl a rozhodnutí o odkladu daňové exekuce zrušil pro nepřezkoumatelnost. Žalovaný následně vydal napadené rozhodnutí.

[10] Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval jednotlivými podmínkami pro odklad daňové exekuce, které jsou demonstrativně vymezené v § 181 odst. 1 daňového řádu, a tvrzeními stěžovatele obsaženými v návrhu na odklad daňové exekuce. Dospěl k závěru, že neexistuje důvod k odkladu daňové exekuce, a to ani nad rámec demonstrativních podmínek stanovených daňovým řádem.

[11] Dle § 181 odst. 1 daňového řádu platí, že *[s]právce daně může daňovou exekuci na návrh dlužníka nebo z moci úřední částečně nebo zcela odložit, zejména šetří-li se skutečnosti rozhodné pro zastavení daňové exekuce, vyloučení předmětu exekuce ze soupisu věcí nebo podmínky pro posečkání úhrady nedoplatku. Nestanoví-li správce daně v rozhodnutí o odložení daňové exekuce jinak, právní účinky již provedených exekučních úkonů zůstávají zachovány. Pominou-li důvody, které vedly k odkladu daňové exekuce, a nedojde-li k jejímu zastavení, rozhodne správce daně o pokračování v daňové exekuci.*

[12] Výše uvedené ustanovení obsahuje demonstrativní výčet situací, které mohou vést k odložení exekuce. V dané věci je ovšem sporná pouze jedna z nich, a to zda se šetří skutečnosti rozhodné pro zastavení daňové exekuce.

[13] Stěžovatel své kasační námitky staví na tom, že žalovaný je povinen daňovou exekuci odložit, jelikož je třeba prošetřit skutečnosti rozhodné pro zastavení daňové exekuce. Městský soud k této otázce uvedl, že žalovaný se žádostmi žalobce, které se týkaly označených plateb, zabýval ve sděleních. Žalovaný na ně rovněž poukazoval v napadeném rozhodnutí. Nad rámec toho žádné další šetření o skutečnostech rozhodných pro zastavení daňové exekuce neprováděl a provádět nehodlal, jelikož neshledal důvody pro zastavení daňové exekuce z úřední povinnosti. Stěžovatel sám přitom návrh na zastavení řízení nepodal. Žalovaný proto podle městského soudu nepochybil, pokud návrh na odložení exekuce zamítl.

[14] Nejvyšší správní soud se s právním hodnocením městského soudu ztotožnil. Podmínkou k odložení daňové exekuce je, že správce daně možnost zastavení řízení začne prošetřovat z úřední povinnosti či na základě nikoliv zjevně neopodstatněného návrhu na zastavení daňové exekuce (srov. Lavický, P. In: Baxa, J. a kol. *Daňový řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2011). Ze správního spisu ale neplyne, že by žalovaný začal šetřit skutečnosti rozhodné pro zastavení daňové exekuce v návaznosti na návrh stěžovatele na zastavení daňové exekuce, či z moci úřední.

[15] Jde-li o žádosti stěžovatele o sdělení, jak bylo nakládáno s jeho platbami, žalovaný na ně reagoval sděleními, v nichž mu k evidenci daní poskytnul podrobné informace. Závěry tam uvedené přitom v tomto řízení nelze věcně posuzovat. Jak městský soud v bodě 32 napadeného rozsudku správně podotkl, žalovaný žádné další šetření o skutečnostech rozhodných pro zastavení daňové exekuce neprováděl a provádět nehodlal, jelikož neshledal důvody pro zastavení daňové exekuce z úřední povinnosti. Ze spisu rovněž neplyne, že by stěžovatel sám podal návrh na zastavení daňové exekuce. Za daných okolností lze konstatovat, že nebyla naplněna stěžovatelem namítaná podmínka ustanovení § 181 odst. 1 daňového řádu pro vyhovění návrhu na odklad daňové exekuce.

[16] Stěžovatel odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu čj. 5 Afs 342/2017-44 a 5 Afs 295/2019-44 a jejichž závěry značně využívá i při své argumentaci. Nejvyšší správní soud ovšem konstatuje, že závěry stěžovatelem citované judikatury nejsou na nyní posuzovanou věc přílehlavé. Rozsudky se zabývají přezkumem exekučního příkazu, kterým byla ve vztahu ke stěžovateli nařízena daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu, resp. výkazu nedoplatků sestaveného žalovaným, jakožto exekučního titulu v dané věci. Podle této judikatury je s ohledem na specifika výkazu nedoplatků jakožto exekučního titulu třeba připustit jeho věcný přezkum i v rámci přezkumu exekučního titulu. V nyní posuzované věci ovšem žádný takový přezkum veden není, neboť v této věci není přezkoumáván samotný exekuční příkaz na srážky ze mzdy nebo z jiných příjmů. Předmětem sporu je až odklad takto vedené daňové exekuce, který je ale specifickým institutem, jenž má za cíl snížit dopady vedené exekuce do právní sféry daňového subjektu např. v situacích, kdy správce daně zahájí přezkum či obnovu řízení ve vztahu k exekučnímu titulu, a zároveň je pravděpodobné, že exekuční titul bude zrušen. Dalším případem může být vedení soudního řízení správní ohledně exekučního titulu, exekučního příkazu, popřípadě rozhodnutí o námitce proti exekučnímu příkazu (srov. Rozehnal, T. a Kostolanská, E. § 181 [Odklad a zastavení daňové exekuce]. In: Lichnovský, O a kol. *Daňový řád*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 790.) V rámci tohoto řízení tak soud nemá prostor pro přezkum exekučního příkazu, resp. výkazu nedoplatků. Stejně tak nemůže soud v tomto řízení nařídít žalovanému, aby začal z moci úřední prošetřovat, zda právo vymáhat nedoplatek nezaniklo. Proto se argumentace stěžovatele mířící tímto směrem značně mýjí s podstatou nyní posuzované věci.

[17] V případě, že se stěžovatel domnívá, že již zaniklo právo vymáhat nedoplatek, může podat návrh na zastavení daňové exekuce dle § 181 odst. 2 daňového řádu. V řízení o zastavení daňové exekuce z důvodu zániku práva vymáhat nedoplatek jsou správní orgány povinny přezkoumat podmínky pro trvání daňové exekuce.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. května 2022

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu